

ZAKON O SUDBENOJ POLICIJI BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbeni pročišćeni tekst¹)

I - OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom osniva se sudbena policija, definiraju njene ovlasti, organizacija i sredstva za rad, prava i obveze, radni odnosi te druga pitanja od važnosti za organizaciju i rad sudbene policije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: sudbena policija).

Članak 2.

(1) Sudbeni policajci ovlaštteni su primjenjivati policijske ovlasti propisane ovim zakonom i postupati kao ovlaštene službene osobe prema Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09).

(2) Specifična pravila i propise koji se tiču dužnosti Sudbene policije donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar pravde) uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara).

Članak 3.

Nacionalni sastav osoblja zaposlenog u sudbenoj policiji u načelu odražava nacionalnu strukturu naroda u Bosni i Hercegovini.

Članak 4.

(1) Ministar pravde odgovoran je za rukovođenje Sudbenom policijom.

(2) Zapovjednik je odgovoran za rad Sudbene policije i odgovara ministru pravde.

(3) Tajnik Ministarstva pravde poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu Sudbene policije i nadzire njezin rad.

¹Neslužbeni pročišćeni tekst sadrži Zakon o sudbenoj policiji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 3/03) proglašen Odlukom Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, usvojenom od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 21/03) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudbenoj policiji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 18/13)-**označen podebljanim slovima.**

Neslužbeni pročišćeni tekst služi za internu uporabu i na njega se ne može pozivati prilikom službene uporabe.

II - OVLAŠTI SUDBENE POLICIJE

Članak 5.

(1) Sudbena policija pruža pomoć Sudu Bosne i Hercegovine i Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine kao što je propisano zakonom, u smislu pribavljanja informacija, ovrhe naloga Suda za prinudno privođenje svjedoka, ovrhe naloga Suda za privođenje optuženih osoba, sprovođenja osuđenih osoba u ustanove za sprovođenje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanja reda u sudnici, sigurnosti sudaca i dužnosnika Suda, kao i drugih osoba unutar Suda, internog osiguravanja zgrade Suda, te ovrhe drugih naloga Suda.

(2) Sudbena policija sukladno ovom zakonu također pruža pomoć u osiguravanju uvida u zvaničnu dokumentaciju, uključujući sudbene i upravne spise, a posebice prilikom pribavljanja neophodnih informacija, dokumenata i spisa u slučaju pružanja otpora ili nesuradnje od strane bilo kojeg dužnosnika u toku istrage.

(3) Sudbena policija provodi naloge Suda koji se odnose na pretres imovine i osoba, na privremeno oduzimanje predmeta, na osiguranje provođenja izvršnih naloga Suda, kao i drugih naloga Suda čiji je cilj poduzimanje koraka kojima se osigurava uspješno odvijanje datog sudbenog postupka. Sudbena policija u cilju ekspertize ili operativne potpore može zatražiti pomoć službi za provođenje zakona Bosne i Hercegovine, entiteta ili Brčko Distrikta.

Članak 6.

Ministar pravde na zahtjev glavnog tužitelja Bosne i Hercegovine sklapa posebni sporazum o pružanju pomoći sudbene policije Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.

III - ORGANIZACIJA I SREDSTVA ZA RAD SUDBENE POLICIJE

Članak 7.

(1) Sudbena policija uspostavlja se kao osnovna organizacijska jedinica, odjel u sastavu Ministarstva pravde.

(2) Odjelom Sudbene policije rukovodi zapovjednik Sudbene policije.

(3) Zapovjedniku Sudbene policije pripada plaća izjednačena s platnim koeficijentom voditelja odsjeka u državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

(4) Unutarnje ustrojstvo Sudbene policije uređuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, koji donosi ministar pravde uz suglasnost Vijeća ministara.

Članak 8.

(1) Zapovjednik sudbene policije rukovodi radom sudbene policije na način definiran propisima koje donosi ministar pravde **u skladu s člankom 2. stvatom (2) ovoga Zakona.**

(2) Za zapovjednika Sudbene policije može biti postavljena osoba koja ima VII. stupanj stručne spreme stečene prije reforme visokog obrazovanja ili osoba koja je po obrazovnom sustavu prema Bolonjskom procesu završila četverogodišnji studij, pod uvjetom da je stekla najmanje 240 ECTS bodova i najmanje sedam godina radnog iskustva na poslovima službenika Sudbene policije ili iskustva na policijskim poslovima.

(3) Zapovjednika sudbene policije imenuje ministar pravde.

Članak 9.

Službenici Sudbene policije imaju pravo na beneficirani mirovinski staž po kojemu se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti računa kao 16 mjeseci službe.

Članak 10.

Sredstva za rad sudbene policije izdvajaju se iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 11.

Ministarstvo pravde vrši nabavku i financijske operacije za sudbenu policiju.

IV - PRAVA I OBVEZE PRIPADNIKA SUDBENE POLICIJE

Članak 12.

(1) Dužnosnici sudbene policije su naoružani i uniformirani.

(2) Ministarstvo pravde sudbenoj policiji nabavlja neophodnu opremu za obnašanje svojih dužnosti.

(3) Dužnosniku sudbene policije izdaje se službena legitimacija koja potvrđuje njegov položaj dužnosnika sudbene policije i njegovo pravo da nosi i rabi oružje.

(4) Ministarstvo pravde izdaje službene legitimacije dužnosnicima sudbene policije.

Članak 13.

U okviru obnašanja svojih dužnosti ili zadataka, dužnosnici sudbene policije dužni su štiti ljudske živote i dostojanstvo, te na odgovarajući način reagirati u situacijama u kojima su ovi interesi ugroženi. U tim prilikama oni smiju primjenjivati samo ona sredstva prisile koja su određena ovim Zakonom, a koja su apsolutno neophodna i kojima se postiže uspješno

obnašanje njihovih dužnosti i zadataka uz minimum štetnih posljedica; u suprotnom će se smatrati odgovornima sukladno ovom i drugim relevantnim zakonskim propisima.

Članak 14.

(1) Dužnosnici sudbene policije prilikom obnašanja svojih dužnosti mogu pribjeći uporabi odgovarajuće i neophodne proporcionalne sile samo u slučajevima kada je ista neophodna da bi se spriječio fizički napad na suce, tužitelje, ostale dužnosnike Suda, te bilo koje druge osoba za čiju su zaštitu oni zaduženi, a također i u cilju sprječavanja bijega svjedoka, osumnjičenih i osuđenih osoba, ili nanošenja materijalne štete Sudu.

(2) Proporcionalna fizička prisila može se primijeniti također i kada je to neophodno radi savladavanja otpora osoba na koje se odnosi ovrha naloga Suda.

Članak 15.

(1) Ukoliko primjenom metoda prisile iz članka 14. ovog Zakona dužnosnik sudbene policije ne može osigurati zaštitu ili obnašanje svojih dužnosti, dozvoljava se uporaba vatrenog oružja ukoliko ne postoji nikakav drugi način da se:

a. zaštite životi koje je taj dužnosnik u obvezi da štiti;

b. izbjegne trenutni napad kojim se ugrožava život ili životi sudaca, tužitelja ili drugih dužnosnika Suda, te drugih osoba koje je taj dužnosnik u obvezi da štiti;

c. spriječi bijeg osumnjičene, optužene ili osuđene osobe koju taj dužnosnik čuva, privodi ili sprovodi, ukoliko specifične okolnosti opravdavaju bojazan da bi takva osoba mogla uporabiti vatreno oružje protivu neke treće osobe, ili ako se takav razvoj događaja može naslutiti iz načina izvršenja, posljedica ili drugih okolnosti kaznenog djela koje je ta osoba počinila.

(2) Kada postoji opravdan razlog za uporabu vatrenoga oružja, dužnosnik sudbene policije će se ukoliko je to moguće prvo predstaviti i uputiti jasno upozorenje da će uporabiti vatreno oružje.

(3) Dužnosnik sudbene policije daje dovoljno vremena da se njegovo upozorenje ispoštuje, osim u situacijama kada bi ga to izložilo riziku ili ozbiljno ugrozilo život ili tijelo drugih osoba, ili kada okolnosti nameću potrebu za trenutnom akcijom.

(4) Dužnosnik sudbene policije je prilikom uporabe vatrenog oružja dužan štiti živote drugih osoba, uz obvezu da odmah podnese pismeno izvješće zapovjedniku sudbene policije o svakoj takvoj uporabi vatrenog oružja. Zapovjednik sudbene policije je obvezan da ministru za sigurnost odmah podnese pismeno izvješće o svakoj uporabi sredstava prisile i vatrenoga oružja.

(5) Dužnosnici sudbene policije ne smiju ispaljivati hice upozorenja niti pucati na vozila u pokretu u situacijama kada je u tijeku potjera, osim ako se dato vozilo rabi kao sredstvo za nanošenje povreda dužnosnicima sudbene policije ili drugim osobama, ili ako je to neophodno kako bi se spriječilo nanošenje teških ili smrtnih povreda uzrokovanih hicima iz vatrenog oružja ispaljenim na dužnosnike sudbene policije ili druge osobe.

Članak 16.

(1) Dužnosnik sudbene policije koji svoje zadatke izvršava kao dio grupe vatreno oružje može rabiti samo po naredbi zapovjednika te grupe.

(2) Grupu, u smislu ovoga članka, čine tri ili više sudbenih policajaca, među kojima zapovjednik Sudbene policije za svaki zadatak nalogom određuje zapovjednika grupe.

(3) Naredba za uporabu vatrenoga oružja iz stavka 1. ovog članka može se izdati samo u slučajevima i u uvjetima određenim ovim zakonom.

Članak 17.

Nakon pribavljenog mišljenja ministra za sigurnost, ministar pravde donosi detaljne propise o uporabi vatrenog oružja i drugih sredstava prisile.

Članak 18.

Prilikom uhićenja osumnjičene, optužene ili osuđene osobe koja se sprovodi u ustanovu za izvršavanje sankcija, dužnosnik sudbene policije može stupiti na tuđu imovinu ili ući u tuđe prostorije sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine i drugim zakonima.

Članak 19.

(1) Ukoliko je protiv dužnosnika sudbene policije pokrenut ili se vodi kazneni, prekršajni ili parnični postupak zbog uporabe vatrenoga oružja, sredstava prisile ili drugih intervencija u toku obnašanja ili u svezi sa obnašanjem dužnosti ili zadataka, Bosna i Hercegovina će za tu osobu na sudu osigurati obranu i pružiti svaku drugu pravnu potporu u svezi sa vođenjem tog postupka.

(2) Pravna potpora se također pruža i dužnosniku sudbene policije ili ako je potrebno i njegovoj obitelji, ukoliko su isti žrtve u postupku za naknadu za pretrpljenu štetu, ako mu je ta šteta nanesena u toku obnašanja ili u svezi sa obnašanjem službenih dužnosti i zadataka.

(3) Bosna i Hercegovina neće pružati pravnu potporu iz st. 1. i 2. ovoga članka dužnosniku kojem je u konkretnom predmetu izrečena disciplinska mjera prekida radnog odnosa zbog namjernog kršenja ili zlouporabe ovlasti u tijeku obnašanja svojih dužnosti i zadataka, ili u slučaju da je Bosna i Hercegovina podnijela kaznenu prijavu protiv tog dužnosnika.

Članak 21.

(1) Dužnosnici sudbene policije obvezni su čuvati službenu tajnu.

(2) Ministarstvo pravde određuje što se točno podrazumijeva pod službenom tajnom, zatim način čuvanja službene tajne, te uvjete za izuzeće od obveze čuvanja službene tajne.

V - ZAPOŠLJAVANJE I DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

1. Zapošljavanje

Članak 22.

Na sve zaposlenike Sudbene policije primjenjuju se odredbe Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10), ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Članak 23.

(1) **Osim općih uvjeta propisanih Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine**, osoba koja se zapošljava kao dužnosnik sudbene policije mora ispunjavati zdravstvene i psihofizičke uvjete sukladno standardima propisanim za dužnosnike policije, kao što je definirano propisima koje donosi ministar pravde.

(2) Odgovarajuća zdravstvena ustanova koju određuje ministar pravde ocjenjuje zdravstvenu i psihofizičku spremnost osoba iz stavka 1. ovog članka.

2. Disciplinska odgovornost

Članak 25.

Dužnosnici sudbene policije snose disciplinsku odgovornost za kršenja svoje radne obveze.

Članak 26.

(1) **Osim povreda službene dužnosti propisanih Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, težim povredama službene dužnosti smatraju se i:**

a) nepropisna uporaba sile;

b) nemarno obnašanje zadataka i dužnosti koje mogu uzrokovati kršenje propisa o čuvanju službene tajne ili odavanju takve tajne;

c) samovoljno napuštanje radnog mjesta ili mjesta sa kojeg se osigurava zaštita zgrada ili osoba;

d) nepoduzimanje odgovarajućih aktivnosti ili poduzimanje nedovoljnih aktivnosti u okviru svojih obveza, neophodnih za sigurnost sudaca i drugih dužnosnika Suda, kao i internu sigurnost Suda, osoba i povjerenih stvari;

e) nezakonita dodjela sredstava, ili nezakonito stjecanje osobne i materijalne koristi u svezi obnašanja redovitih zadataka i dužnosti;

f) nepoduzimanje mjera ili poduzimanje neodgovarajućih mjera ili nepružanje pomoći u okviru svojih prava i odgovornosti prema drugim dužnosnicima koji obnašaju službene aktivnosti;

g) prikrivanje činjenica u smislu vremena, obima i načina obnašanja službenih aktivnosti ili uporabe sredstava sile od strane dužnosnika sudbene policije kada je poduzimanjem tih aktivnosti ili uporabom sile počinjena teška povreda radne dužnosti;

h) nepružanje pravne i druge profesionalne pomoći u okviru svojih prava i obveza prema strani koja nije upoznata sa svojim zakonskim pravima;

i) izbjegavanje obveza u svezi profesionalnih kvalifikacija i daljnjeg usavršavanja;

j) izbjegavanje liječničkih pregleda u svrhu određivanja radne sposobnosti;

k) angažiranje na poslovima van službe bez odobrenja zapovjednika sudbene policije.

Članak 28.

(1) Dužnosnik sudbene policije privremeno se suspendira sa radnog mjesta na koje je bio određen, ili iz sudbene policije, ukoliko je protivu njega pokrenut kazneni ili disciplinski postupak zbog teške povrede radne obveze. Ovu suspenziju izriče zapovjednik sudbene policije ukoliko se temeljem prirode kaznenog djela ili ozbiljnosti navodne povrede radne obveze, okolnosti pod kojima su to djelo ili povreda počinjeni, kao i drugih okolnosti, može osnovano zaključiti da bi po interese sudbene policije bilo štetno ako bi taj dužnosnik sudbene policije ostao na položaju na koji je određen, ili u sudbenoj policiji uopće.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, dužnosniku sudbene policije koji je privremeno udaljen iz službe oduzima se oružje, službena legitimacija i značka, a također ne smije nositi uniformu za vrijeme trajanja suspenzije. Ovom dužnosniku se također može smanjiti ili suspendirati plaća, a može se i rasporediti na uredske poslove za vrijeme trajanja suspenzije.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

(1) Ministarstvo pravde u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donosi propise neophodne za primjenu odredbi ovog Zakona, posebice u slijedećim oblastima:

- a) zakonska odgovornost i kompenzacija za štetu pričinjenu od strane sudbene policije u toku obnašanja dužnosti;
- b) propisi kojima se regulira zapošljavanje, osoblje i služba, uključujući i broj zaposlenih;
- c) način financiranja;
- d) suradnja, kako na domaćem tako i na međunarodnom nivou, sa drugim tijelima za provedbu zakona, sudovima i tužiteljstvima.

Članak 30.

Ovaj zakon se objavljuje u "Službenom glasniku BiH", i stupa na snagu osam dana nakon objavljivanja.

"Službeni glasnik BiH" broj 21/03

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".